

การพัฒนาแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด The Development of Administration Model Towards Excellence of the Provincial Kindergarten School

จรงค์ ศรีทิพย์ *

Jongrak Srithip

ดวงใจ ชนะสิทธิ์ **

Duangjai Chanasid

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดและ 2) พัฒนาแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามภูมิภาค จำนวน 1,850 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ประเด็นการสนทนากลุ่ม แบบสอบถาม และแบบตรวจสอบและยืนยันรูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์เส้นทาง และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ประกอบด้วย 1) กระบวนการบริหารจัดการ 2) การมีส่วนร่วม 3) การบริหารทรัพยากรบุคคล 4) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 5) การจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี 6) การวางแผนกลยุทธ์ 7) การมุ่งเน้นผู้เรียน 8) การนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผล และ 9) ความเป็นเลิศของโรงเรียน

2. รูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมี 8 ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วม 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน 4) การบริหารทรัพยากรบุคคล 5) การนิเทศ ติดตามและประเมินผล 6) การจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี 7) การวางแผนกลยุทธ์ และ 8) กระบวนการบริหารจัดการ ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน ได้แก่ 1) การจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการวางแผนกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรบุคคล และกระบวนการบริหารจัดการ 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการมีส่วนร่วม และการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการมีส่วนร่วม และการนิเทศ ติดตามและประเมินผล 4) การบริหารทรัพยากรบุคคลมีอิทธิพลทางอ้อมผ่าน

* นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. กลุ่มพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

การวางแผนกลยุทธ์และกระบวนการบริหารจัดการ 5) การวางแผนกลยุทธ์ที่มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านกระบวนการบริหารจัดการ และ 6) การมีส่วนร่วมที่มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ/ ความเป็นเลิศ/โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the factors of administration towards excellence for the provincial kindergarten school, and 2) development model of administration towards excellence for the provincial kindergarten school. The research samples were school directors, teachers, and basic education committees under the provincial kindergarten school, derived by stratified random sampling. The sample consisted of 1400 peoples. The research instruments constructed by the researcher were the semi-structure interview, subject of the focus group discussion, the questionnaires, and the verification and confirmation model form. The data was analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, exploratory factor analysis, path analysis and content analysis. The results were as follows:

1. Factors of administration towards excellence for the provincial kindergarten school consisted of nine components: 1) administrative process, 2) collaboration, 3) human resources management, 4) leadership, 5) data information and technology management, 6) strategic planning, 7) student focus, 8) supervision monitoring and evaluation, and 9) excellence of school.

2. The model of administration towards excellence for the provincial kindergarten school was consistent with empirical data. There are 8 variables showed a direct effect on the excellence of the school. In respectively descending order of below: 1) collaboration, 2) leadership, 3) student focus, 4) human resources management, 5) supervision, monitoring and evaluation, 6) data information and technology management, 7) strategic planning and 8) administrative process. The variables that showed indirect effect were: 1) data information and technology management indirectly affecting strategic planning, human resources management and administrative process; 2) leadership indirectly affecting collaboration, supervision, monitoring and evaluation; 3) student focus indirectly affecting through collaboration, and supervision, monitoring and evaluation; 4) human resources management indirectly affecting strategic planning and administrative process; 5) strategic planning indirectly affecting administrative process; and 6) collaboration indirectly affecting supervision, monitoring and evaluation.

Keywords : Administration/ Excellence/ The Provincial Kindergarten School

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 4 มาตรา 80 (3) ที่ว่ารัฐต้องดำเนินการตามนโยบายฯ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม แผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551: 3) สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ที่รัฐบาลมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

แม้ว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะเป็นภารกิจที่ทุกองค์กรหน่วยงานการศึกษาถือปฏิบัติเป็นนโยบายสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการและพยายามที่จะพัฒนามาโดยลำดับ แต่เนื่องจากการจัดการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสลับซับซ้อน และเกี่ยวเนื่องกับองค์กรหน่วยงานและประชาชนทุกระดับและประเภทที่ต้องร่วมมือกัน จากสภาพที่ปรากฏพบว่าคุณภาพการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551: 10)

โดยจะเห็นได้จากในปีการศึกษา 2553-2554 ที่ผ่านมา ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ผลการทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) และผลการทดสอบความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (PAT) ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ และมีการกระจายสูงยังไม่เป็นที่พึงพอใจ นอกจากนั้น ผลการเข้าร่วมโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) คะแนนของนักเรียนไทยโดยเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนนานาชาติมากเช่นกัน จากข้อมูลดังกล่าวทำให้สังคมสรุปและเชื่อว่าคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยเมื่อเทียบกับคุณภาพการศึกษาของนานาชาติยังอยู่ในระดับต่ำซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นที่ต่างชาติดูมีต่อประเทศไทย จึงจำเป็นต้องปรับปรุงพัฒนาการศึกษาไทยให้มีคุณภาพทัดเทียมกับการศึกษาของนานาชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 9)

ประเทศที่พัฒนาแล้วมีการนำระบบคุณภาพการบริหารจัดการมาใช้ทั้งในภาครัฐและเอกชน เพื่อให้มีการปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ, 2554: 1) โดยอิงแนวทางการดำเนินงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award - MBNQA) ซึ่งองค์ประกอบดังนี้ (Baldrige National Quality Program, 2013: 7-24) ดังนี้

- 1) การนำองค์กร (Leadership) 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) 3) การมุ่งเน้นลูกค้า (Customer Focus) 4) การวัด วิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement Analysis and Knowledge Management) 5) การมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce Focus) 6) การมุ่งเน้นกระบวนการ (Operations

Focus) และ 7) ผลลัพธ์ (Result) ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่หลายประเทศทั่วโลกนำไปประยุกต์ใช้โดยเรียกชื่อแตกต่างกันไป เช่น ประเทศสิงคโปร์ เรียกว่า Singapore Quality Award (SQA) ญี่ปุ่น เรียกว่า Japan Quality Award (JQA) สหภาพยุโรป เรียกว่า European Quality Award (EQA) ส่วนประเทศไทย ได้เรียกรางวัลนี้ว่า Thailand Quality Award (TQA) (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553: 2)

ทั้งนี้ การบริหารจัดการระบบคุณภาพถือเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลอันจะทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลต่อนักเรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณภาพซึ่งเป็นเป้าหมายปลายทางของการจัดการศึกษา และส่งผลให้ระบบบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ โดยได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่จะพัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ

ปัจจุบันการประกอบธุรกิจทางการศึกษามีการแข่งขันรุนแรง ตลาดการศึกษาในระดับนานาชาติกำลังขยายตัวและรุกคืบเข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศไทย หลักสูตรนานาชาติมีแนวโน้มมากขึ้น รวมทั้งสถานศึกษาเอกชนต่างมีการแข่งขันทางด้านคุณภาพและด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น ซึ่งในสถานการณ์แห่งการแข่งขันทางคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาการนี้ ผู้บริโภค ได้แก่ นักเรียน และผู้ปกครองต่างต้องการได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด (สุนิสา วิทยานุกรณ์, 2552: 4) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเป็นโรงเรียนรัฐบาลที่มีหน้าที่รับผิดชอบภารกิจจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานถือเป็นโรงเรียนคุณภาพที่ได้รับความเชื่อถือศรัทธาไว้วางใจ ได้รับความนิยมนจากผู้ปกครองนักเรียนสูงและถือเป็นความคาดหวังของสังคมในด้านการจัดการศึกษา โรงเรียนอนุบาล

ประจำจังหวัดจึงจำเป็นต้องเร่งดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8,280 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2 ครั้ง ดังนี้

ชุดที่ 1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามภูมิภาค (Proportional Stratified Random Sampling) ได้จำนวน 18 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 25 คน รวมทั้งสิ้น 450 คน

ชุดที่ 2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 ใช้ในการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน กระจายตามภูมิภาค (Proportional Stratified Random Sampling) ได้จำนวน 70 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 20 คน รวมทั้งสิ้น 1,400 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน คือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงาน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

- 2.1 กระบวนการบริหารจัดการ
- 2.2 การมีส่วนร่วม
- 2.3 การบริหารทรัพยากรบุคคล
- 2.4 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- 2.5 การจัดการข้อมูลสารสนเทศและ

เทคโนโลยี

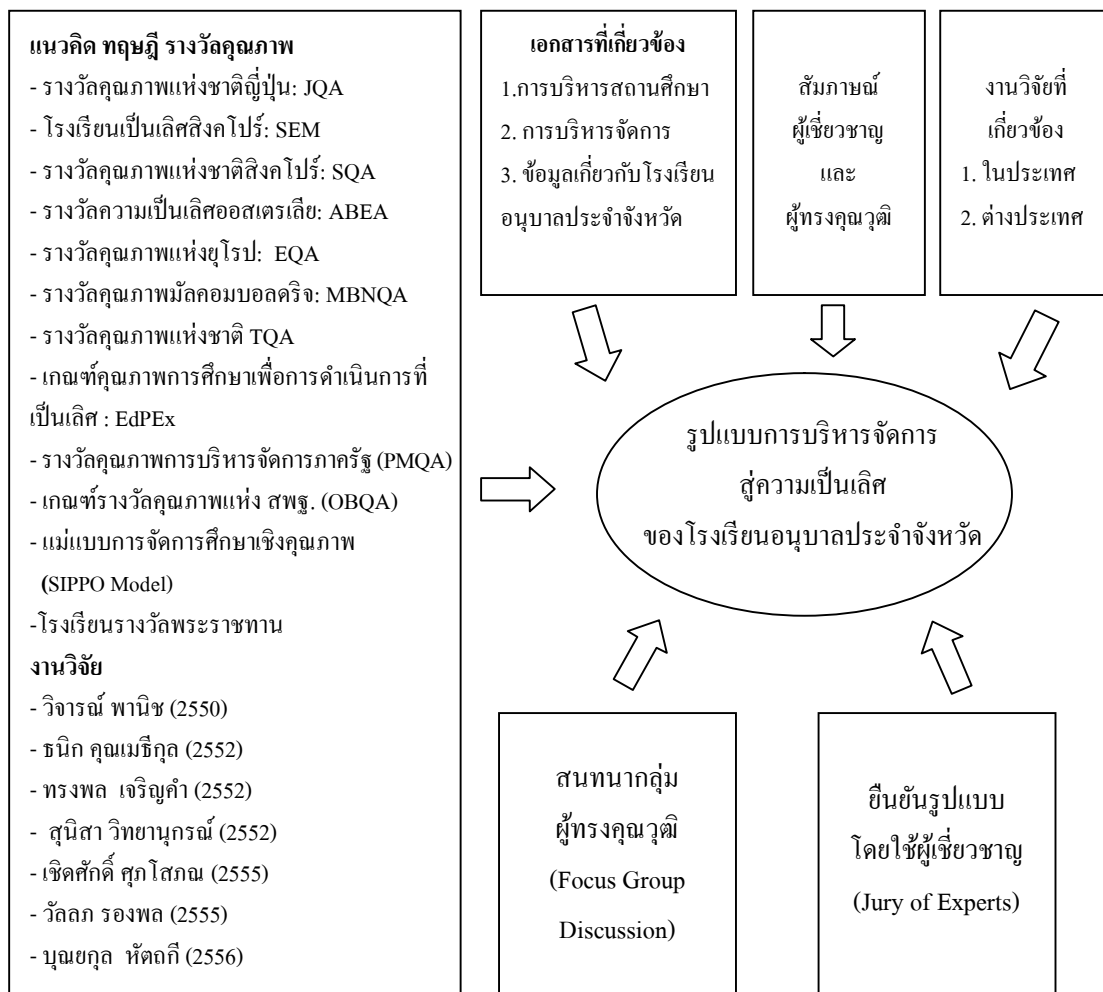
- 2.6 การวางแผนกลยุทธ์
- 2.7 การมุ่งเน้นผู้เรียน
- 2.8 การนิเทศ กำกับ ติดตามและ

ประเมินผล

- 2.9 ความเป็นเลิศของโรงเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในครั้งนี้ เป็นการศึกษาภายใต้แนวคิด รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเศสหรัฐอเมริกา (MBNQA) รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศยุโรป (EQA) รางวัลความเป็นเลิศทางธุรกิจของประเทศออสเตรเลีย (ABEA) รางวัลคุณภาพแห่งชาติประเทศสิงคโปร์ (SQA) รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเศญี่ปุ่น (JQA) รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย (TQA) รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) แม่แบบการจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ (SIPPO MODEL) เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) โรงเรียนพระราชทาน และศึกษาเอกสารและงานวิจัยของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยนำแนวความคิดของนักวิชาการ รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ และการสนทนากลุ่ม มาบูรณาการเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเชิงทฤษฎี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง ประเด็นการสนทนากลุ่มแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบตรวจสอบและยืนยันรูปแบบ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสู่ความเป็น

เป็นเลิศ เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดกำหนดนิยาม โครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 สร้างตารางสังเคราะห์โครงสร้างตัวแปรที่ต้องการวัด รวมทั้งได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิมา ร่วมพิจารณา นำมาสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

ขั้นที่ 3 สร้างแบบสอบถามแล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อรายการ ความเหมาะสมของปริมาณข้อรายการ ความชัดเจนของภาษาและรูปแบบของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยที่พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) แล้วทำการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5-1.00 โดยนำข้อแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อให้มีความตรงและใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ตามที่ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำจำนวน 140 ข้อ

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 30 คน ในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาตรวจสอบด้านความเที่ยง (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.992

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงข้อกระทงคำถามในด้านการใช้ภาษา ให้มีความเหมาะสมถูกต้องยิ่งขึ้น โดยผ่านการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ การวิเคราะห์เส้นทาง และการวิเคราะห์เนื้อหา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อวิเคราะห์หาองค์ประกอบและพัฒนาแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาหาองค์ประกอบและตรวจสอบแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดเบื้องต้น เป็นการศึกษา วิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี รางวัดคุณภาพแห่งชาติ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในเชิงลึก

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบ ดำเนินการโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) เพื่อหาร่างองค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

ขั้นที่ 3 การพัฒนารูปแบบ ดำเนินการโดยนำองค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่ได้จากขั้นที่ 2 ไปพัฒนาเป็นประเด็นในการประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) แล้วนำไปปรับปรุง

พัฒนาแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) หารูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบและยืนยันรูปแบบเป็นการตรวจสอบและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดโดยวิธีอ้างอิงโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ (Jury of Experts)

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ 1) กระบวนการบริหารจัดการ 2) การมีส่วนร่วม 3) การบริหารทรัพยากรบุคคล 4) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 5) การจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี 6) การวางแผนกลยุทธ์ 7) การมุ่งเน้นผู้เรียน 8) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล และ 9) ความเป็นเลิศของโรงเรียน

2. รูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมี องค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวนทั้ง 8 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลทางตรงต่อองค์ประกอบความเป็นเลิศของโรงเรียน สำหรับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน มีดังนี้

1) การจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารทรัพยากรบุคคล การวางแผนกลยุทธ์ และกระบวนการบริหารจัดการ

2) ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการมีส่วนร่วมและการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

3) การมุ่งเน้นผู้เรียนมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการมีส่วนร่วม และการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

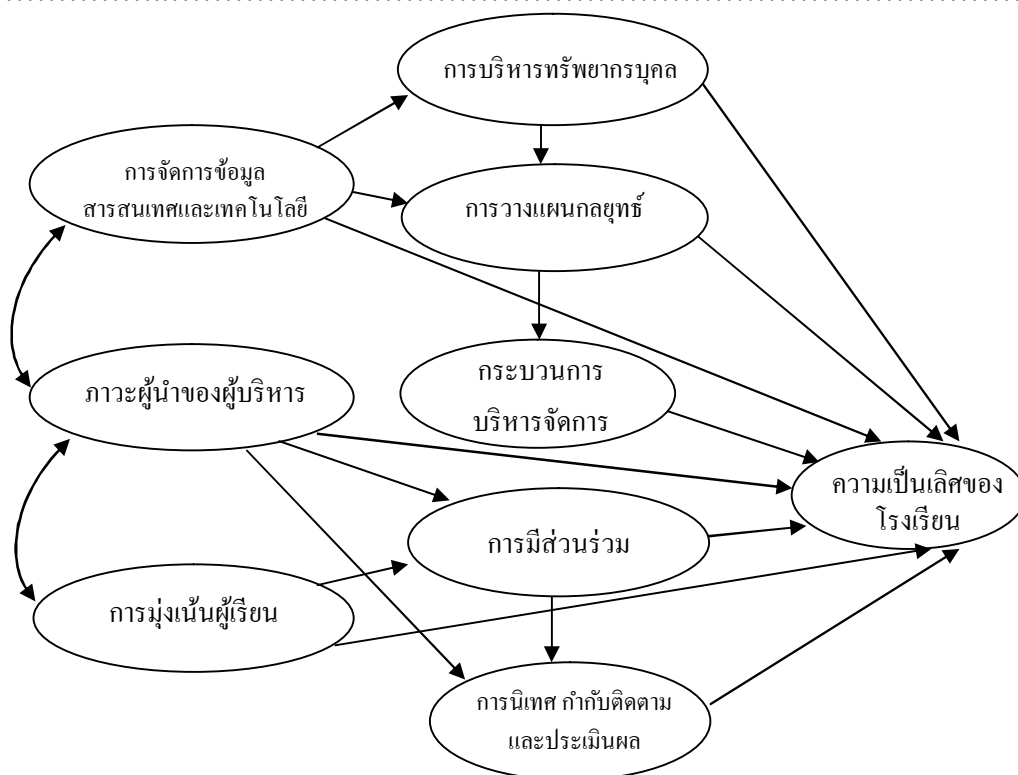
4) การบริหารทรัพยากรบุคคลมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการวางแผนกลยุทธ์ และกระบวนการบริหารจัดการ

5) การวางแผนกลยุทธ์มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านกระบวนการบริหารจัดการ

6) การมีส่วนร่วมมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล

การตรวจสอบและยืนยันรูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดใช้วิธีอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ (Jury of Expert) จำนวน 7 คน ผลการตรวจสอบพบว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ท่านมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีความเหมาะสมเป็นไปได้ ถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการนำรูปแบบไปใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้

สรุปรูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นำเสนอได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

ตารางที่ 1 ค่าอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมขององค์ประกอบการบริหารจัดการที่มีผลต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

องค์ประกอบ	อิทธิพลทางตรง	อิทธิพลทางอ้อมผ่านองค์ประกอบ										รวม	อิทธิพลรวม
		ADMIN	PERSON	STRA	PERSON STRA	PERSON STRA ADMIN	STRA ADMIN	COLLA	SUPERV	COLLA SUPERV			
กระบวนการบริหารจัดการ (ADMIN)	-0.07	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0.07
การมีส่วนร่วม (COLLA)	2.14	-	-	-	-	-	-	-	0.07	-	0.07	0.07	2.21
การบริหารทรัพยากรบุคคล (PERSON)	1.07	-	-	0.16	-	-	0.67	-	-	-	0.83	0.83	1.90
ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (LEADER)	-1.70	-	-	-	-	-	-	1.07	-0.33	0.35	1.09	1.09	-0.61
การจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี (MIS)	0.17	-	1.07	-0.01	0.16	0.67	-	-	-	-	1.89	1.89	1.72
การวางแผนกลยุทธ์ (STRA)	0.16	-0.07	-	-	-	-	-	-	-	-	0.07	0.07	0.09
การมุ่งเน้นผู้เรียน (STU)	-1.27	-	-	-	-	-	-0.01	1.11	-	0.36	1.46	1.46	0.19
การนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล (SUPERV)	0.41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.41

จากตารางที่ 1 พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลร่วมต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การมุ่งเน้นผู้เรียน การบริหารทรัพยากรบุคคล การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี การวางแผนกลยุทธ์ และกระบวนการบริหารจัดการ ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการสู่ต่อความเป็นเลิศของ โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด สอดคล้องกับวัลลภ รองพล (2555: 167) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารจัดการเป็นกระบวนการหนึ่งหรือหลาย ๆ กระบวนการของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์การบริหารจัดการสามารถมุ่งสู่เป้าหมายเหล่านั้นได้โดยการทำงานร่วมกันและการทำงานผ่านบุคลากรและทรัพยากรอย่างอื่นขององค์การ เช่นเดียวกับบุญกุล หัตถ์ (2556: 221) ที่พบว่า การจัดการด้านกระบวนการเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมที่จะทำให้การบริหารคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสู่ความเป็นเลิศ นอกจาก นั้นทรงพล เจริญคำ (2552: 296) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารงานของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อรูปแบบความเป็นเลิศของ โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่หนึ่ง นอกจากนั้นพบว่ายังสอดคล้องกับชัยพร สกุลพนารักษ์ (2552: 183) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา นอกจากนั้นกมลทิพย์ ใจดี (2556: 237) พบว่า การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน สอดคล้องกับวิวัฒนา ฐานสโร (2554: 106) พบว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน

เป็นผู้ที่จะจุดประกายการทำงานให้กับครูและบุคลากร เป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งยังเป็นผู้สร้างศรัทธาให้แก่ชุมชนและสังคมอีกด้วย นอกจากนี้ สุกัลยณ์ เศษระพานิช (2550: 309) พบว่า การจัดการสารสนเทศและความรู้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน โดยที่จัดให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นฐานข้อมูลในระดับองค์กร ซึ่งมีศูนย์สารสนเทศที่จัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในงานด้านวิชาการและการบริหาร โดยที่ทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่ายและเปรียบเทียบข้อมูลสำคัญกับสถานศึกษาอื่นที่เป็นคู่แข่งหรือสถานศึกษาอื่นที่เป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน นอกจากนั้น ชัดติยา ค้างสำราญ (2552: 78) ยังได้กล่าวว่า การวางแผนกลยุทธ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก เช่นเดียวกับสำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553: 103–104) ได้เสนอไว้ว่า โรงเรียนต้องรับฟังเสียงของนักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจรวมทั้งข้อมูลด้านอื่น ๆ และสอดคล้องกับยุพิน ยืนยง (2553: 251) ที่กล่าวว่า กระบวนการนิเทศมีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กันในแต่ละขั้นตอนถือเป็นกระบวนการที่มีประโยชน์มากในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. รูปแบบการบริหารจัดการสู่ต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 การมีส่วนร่วมมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ทั้งนี้ เพราะว่าการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ตรงตาม

ความต้องการของผู้ปกครอง ต้องอาศัยกระบวนการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้โดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ สอดคล้องกับวิลเลียม บุนชู (2549: 158) ที่พบว่าบทบาทของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา เพราะสถานศึกษาต้องได้รับการสนับสนุนของชุมชนจึงจะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ทำให้ผู้บริหารปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถเผชิญปัญหาและความยุ่งยากของสังคมได้ เช่นเดียวกับนุชนรา รัตนศิริประภา (2552: 302) พบว่าการมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือกันของบุคคลและหรือองค์กรจากทุกภาคส่วนทั้งภายนอกและภายในที่เกี่ยวข้องโดยตรงและหรือโดยอ้อมกับการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา มีการทำงานร่วมกันในลักษณะการประสานประโยชน์ซึ่งกันและกัน

2.2 การบริหารทรัพยากรบุคคลมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียนและมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการวางแผนกลยุทธ์ และกระบวนการบริหารจัดการ ทั้งนี้เพราะว่าคนเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้การทำงานบรรลุเป้าหมายได้ การบริหารทรัพยากรบุคคลจึงเป็นงานที่มุ่งเลือกสรรคนดี มีความรู้ ความสามารถ เข้ามาปฏิบัติงาน เมื่อได้มาแล้วจะต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ให้มีส่วนร่วมในการทำงาน ทำงานเป็นทีม สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพการงาน รวมทั้งต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การทำงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สอดคล้องกับกมลทิพย์ ใจดี (2556: 245) ที่กล่าวว่า การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

มากที่สุดที่จะส่งผลต่อผลการดำเนินงานผู้ความเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน เพราะครูจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนการสอนโดยตรงให้กับนักเรียน ซึ่งการสอนที่มีคุณภาพจะช่วยให้การจัดการศึกษابรรลุเป้าหมายได้ เช่นเดียวกับ Ka-ho-Mok (2003: 348-366) ซึ่งได้กล่าวถึงการสนับสนุนให้บุคลากรมีการทำงานร่วมกัน มอบอำนาจให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการทำงาน

2.3 การจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการบริหารทรัพยากรบุคคล การวางแผนกลยุทธ์ และ กระบวนการบริหารจัดการ ทั้งนี้การจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วนถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยจะทำให้สามารถวางแผนกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะส่งผลทำให้สามารถบริหารจัดการโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับจุริยาพรณ คงช่วย (2555: 241) พบว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน การสนับสนุนระบบการเรียนการสอนและการสนับสนุนระบบบริหารจัดการของผู้บริหาร

2.4 ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี และการมุ่งเน้นผู้เรียน มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการมีส่วนร่วม และการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะเป็นกลไกในการบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ หากผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีความรู้ ความสามารถและทักษะการบริหารจัดการที่วาง

แผนการทำงานอย่างเป็นระบบและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้จะทำให้สามารถพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับปรารภ หลงสมบุญ (2552: 93) ได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งต้องอาศัยศักยภาพของทั้งสองฝ่ายเข้าสนับสนุนเกื้อกูลซึ่งกันและกันจึงสามารถนำพาองค์กรสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ ชีระพร อาวุฒัน (2552: 61-70) พบว่า ผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะของผู้นำ มีคุณลักษณะผู้บริหารที่ดี และต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

2.5 การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล มีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน ทั้งนี้ เพราะว่าการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลเป็น การดำเนินงานที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนและ พัฒนางานให้ทันต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เป็นการช่วยเหลือและสนับสนุนให้ กระบวนการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพในระดับที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับกมลทิพย์ ใจดี (2556: 233 – 234) ที่พบว่า การประเมินผลเป็นปัจจัยที่สำคัญเพื่อประเมินว่ามีการนำ แผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติอย่างแท้จริงเพียงใดตอบสนอง ต่อวิสัยทัศน์หรือไม่ และได้ผลเป็นอย่างไรเพื่อที่จะ สามารถวัดความสัมฤทธิ์ผลของแผนกลยุทธ์ได้

2.6 การมุ่งเน้นผู้เรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อ ความเป็นเลิศของโรงเรียน และมีอิทธิพลทาง อ้อม ผ่านการมีส่วนร่วม การวางแผนกลยุทธ์ กระบวนการบริหารจัดการ และการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้เรียนเป็น ผลผลิตของการจัดการศึกษา เป้าหมายในการจัดการ การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างเต็ม ศักยภาพ ดังนั้นในการวางแผนกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่

การปฏิบัติของโรงเรียน ต้องคำนึงถึงความต้องการ และความคาดหวังของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วน เสียทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้โรงเรียนสามารถ วางแผนบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับชนิก คุณเมธิกุล (2552: 159) กล่าวว่า การที่สถานศึกษาจะดำรงอยู่รอดต่อไปจึงมิใช่เพียง แค่การตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการด้วย การสร้างเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของสถานศึกษาและ การลดต้นทุนให้ต่ำที่สุดเท่านั้น แต่หากจำเป็นต้องมี การยกระดับจากความพึงพอใจของผู้รับบริการไปสู่ การได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการใช้บริการ ซึ่งจะ ทำให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกประทับใจมากยิ่งขึ้น เกินกว่าความพึงพอใจที่เคยเป็นเป้าหมายของการ ให้บริการในอดีตที่ผ่านมา ยังสอดคล้องกับ Sallis (2002: 140) ที่กล่าวว่า การมุ่งเน้นลูกค้าคือการทำให้ ทุกอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการและความ คาดหวังของลูกค้าทั้งภายในและภายนอก ทบทวน ความต้องการของลูกค้าอยู่เสมอ แล้วนำข้อมูลที่ได้ มาไปใช้ในการตัดสินใจ ต้องให้ลูกค้ามีส่วนร่วม

2.7 การวางแผนกลยุทธ์มีอิทธิพลทางตรง ต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน และมีอิทธิพล ทางอ้อมผ่านกระบวนการบริหารจัดการ ทั้งนี้ เพราะความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนจะต้องมี การวางแผนโดยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ เพื่อเป็นทิศทางในการ ดำเนินงานที่ชัดเจน ทำให้กระบวนการบริหาร จัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ สอดคล้องกับ สมหมาย อ้าคอนกลอย (2551: 60) กล่าวว่า การ วางแผนกลยุทธ์เป็นความคิดในการกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์พื้นฐานระยะยาวขององค์การ รวมทั้งพัฒนาวิธีการในการปฏิบัติงานและการ จัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติงานใน

องค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย เช่นเดียวกับสมกิต บุญยะโพธิ์ (2557: 80-95) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนกลยุทธ์มีอิทธิพลโดยตรงต่อกระบวนการบริหารจัดการ

2.8 กระบวนการบริหารจัดการมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เพราะว่ากระบวนการบริหารจัดการเป็นกระบวนการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักในการจัดการศึกษา ซึ่งจะต้องใช้เทคนิค รูปแบบการบริหารต่างๆ อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับทรงพล เจริญคำ (2552: 296) กล่าวว่า การบริหารงานของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อรูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้สอดคล้องกับสมหมาย อ้าคอนกลอย (2551: 63) ที่กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งเป็นกระบวนการและหน้าที่หลักที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาผู้ความเป็นเลิศแบบพหุระดับ
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษาผู้ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด
3. ควรศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการผู้ความเป็นเลิศของโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการผู้ความเป็นเลิศด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ ใจดี. (2556). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานผู้ความเป็นเลิศของโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ขัตติยา ด้วงสำราญ. (2552). “รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก.” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 1(1): 71-80.
- ชัยพร สกฤตพนารักษ์. (2552). รูปแบบการบริหารโรงเรียนสองภาษาสำหรับประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เชิดศักดิ์ สุกโสมณ. (2555). การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงพล เจริญคำ. (2552). รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ชนิก คุณเมธิกุล. (2552). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา เอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระพร आयวัฒน์. (2552). “แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็ก.” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 1(1): 61-70.
- นุชนรา รัตนศิริประภา. (2552). “รูปแบบการจัดการซัพพลายเชนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 1(1): 81-92.
- บุญกุล หัตถกิจ. (2556). รูปแบบการบริหารคุณภาพสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรารภ หลงสมบูรณ์. (2552). คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุพิน ยืนยง. (2554). “การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู เขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- รุจิราพรรณ คงช่วย. (2555). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วัลลภ รองพล. (2555). การพัฒนารูปแบบโรงเรียนคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาระบบการศึกษามนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิจารณ์ พานิช. (2550). การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์กรอัจฉริยะ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
- วิมลรัตน์ บุญชู. (2549). องค์ประกอบที่สัมพันธ์เชิงสาเหตุกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิวัฒนา ฐานสโร. (2554). การสังเคราะห์และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของปัจจัยและคุณลักษณะของประสิทธิผลของการจัดการสถานศึกษาเอกชนที่มีคุณภาพ. ปริญญานิพนธ์ปริญญาการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุกลักษณ์ เศษระพานิช. (2550). การพัฒนาระบบการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมกิต บุญยะโพธิ์. (2557). “รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ.” วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย 6(2): 80-95.
- สมหมาย อำดอนกลอย. (2551). “ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วารสารการบริหารการศึกษา 2(2): 53-66.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ. (2554). **คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ปิงบประมาณ พ.ศ. 2554**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา: ระเบียบวาระแห่งชาติ (พ.ศ. 2551 -2555)**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล World-Class Standard School Instruction Guidelines**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุนิสา วิทยานุกรณ์. (2552). **การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.**
- Baldrige National Quality Program. (2007). **Malcolm Baldrige National Quality : Education Criteria for Performance Excellence**. Gaithersburg : National Institute of Standard and Technology.
- Ka-ho-Mok. (2003). “Decentralization and marketization of education in Singapore : A case study of the excellence model”. **Journal of Educational Administration** volume 41, November 4.
- Sallis, E. (2002). **Total quality management in education**. (3rd ed.) London: Kogan Page.